

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 9 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 9 โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การศึกษาและรวบรวมข้อมูล
2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
3. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง
4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาและรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับโครงการผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยจากเอกสาร บทความ หนังสือคู่มือผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย คู่มือวิทยากรอบรมผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ตลอดจนข้อคำปรึกษานักวิชาการของกองอนามัยโรงเรียน ผู้รับผิดชอบโครงการผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยและคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยในโรงเรียน

ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา ๙ ที่ดำเนินโครงการผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยในระหว่างปีการศึกษา ๒๕๓๐-๒๕๓๑ มีจำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น ๑๐๖ โรงเรียน ซึ่งมีจำนวนผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ประมาณ ๒๑๒๐ คน และคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ประมาณ ๔๒๔ คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวนทั้งสิ้น ๔๓๕ คน ดังนี้คือ

๑. ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕,๖ ที่ได้รับการอบรมผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ปีการศึกษา ๒๕๓๐-๒๕๓๑ ตามหลักสูตรของกองอนามัยโรงเรียน กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข และปัจจุบันปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา ๙ จำนวน ๓๖๙ คน

๒. คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย จำนวน ๖๖ คน ซึ่งประกอบด้วย

- 2.1 ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน ๒๒ คน
- 2.2 ครุอนามัย จำนวน ๒๒ คน
- 2.3 เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน ๒๒ คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากข้อจำกัดในเรื่องเวลา งบประมาณ และเพื่อความสะดวกในการเก็บข้อมูล ตลอดจนลักษณะความเสี่ยงเหมือนกาง สภาพแวดล้อมของห้องถันของประชากร ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายชั้นตอน (Multi Stage Random Sampling)

๑. สำรวจ รวบรวมข้อมูล โรงเรียนที่ดำเนินโครงการผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ของกองอนามัยโรงเรียน กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ระหว่าง พ.ศ.๒๕๓๐-๒๕๓๑ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา ๙

๒. เลือกจังหวัดที่จะศึกษาในเขตการศึกษา ๙ ซึ่งมีทั้งหมด ๕ จังหวัด โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ตัวอย่างเชิงฉลาก ร้อยละ ๕๐ ได้

จังหวัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 3 จังหวัด คือ จังหวัดอุตรธานี จังหวัดขอนแก่น และจังหวัดหนองคาย

3. เลือกอำเภอที่จะศึกษา จากจำนวนอำเภอของทั้ง 3 จังหวัด ที่สูมตัวอย่างได้ในข้อ 2 มีทั้งหมด 51 อำเภอ สูมตัวอย่างมาประมาณร้อยละ 25 ตามสัดส่วนของอำเภอที่มีอยู่ในแต่ละจังหวัด โดยวิธีการสูมตัวอย่างแบบง่าย ด้วยวิธีจับฉลาก ได้จำนวน 12 อำเภอ ตั้งรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 รายชื่ออำเภอ จำแนกตามจังหวัดที่สูมตัวอย่างได้

จังหวัด	อำเภอ
อุตรธานี	นาเกลาง โนนสูง โนนสะอาด หนองบัวลำภู
ขอนแก่น	ชุมแพ บ้านไผ่ บ้านฝาง น้ำพอง
หนองคาย	อุบลราชธานี โนนพิสัย ศรีเชียงใหม่ เมืองหนองคาย

4. เลือกโรงเรียนที่จะศึกษา จากจำนวนโรงเรียนใน 12 อำเภอ ที่สูมตัวอย่างได้ในข้อ 3 มี 55 โรงเรียน สูมตัวอย่างมาประมาณร้อยละ 50 ตามสัดส่วนของโรงเรียนแต่ละอำเภอ โดยวิธีสูมตัวอย่างแบบง่าย ด้วยวิธีจับฉลาก ได้โรงเรียนที่จะศึกษาทั้งหมด 22 โรงเรียน ตั้งรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 รายชื่อโรงเรียนที่ดำเนินโครงการผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริม
อนามัยที่สูงตัวอย่างได้

จังหวัด	อำเภอ	จำนวนโรงเรียน ที่ดำเนินโครงการ	จำนวนโรงเรียน ที่สูงตัวอย่างได้	รายชื่อโรงเรียน ที่สูงตัวอย่างได้
อุดรธานี	นากљา	8	4	บ้านผาวัง บ้านกอกตือกโนซ บ้านครชัย ประชาสรรค์ บ้านເອັງໂນໄວ โนນສາວິກາ
โนนสั่ง		6	3	บ้านໂຄກສະອາດ บ้านหนองทุม บ้านหนองตانا
โนนสะอาด		5	3	บ้านหนองนางงาม บ้านเส้าเล้าผักชี บ้านໂຫ່ຍគົມສຳຮາງ
	หนองบัวลำภู	6	3	บ้านนาเลิง บ้านวังน้ำขาว บ้านหนองบัวໂขນ
ขอนแก่น	ชุมแพ บ้านไผ่ บ้านฟ้าง	2 2 2	1 1 1	บ้านนาเพียง บ้านไผ่ประดุมศึกษา ^๑ บ้านโนนส่องวิทยาศาสตร์

ตารางที่ 2 (ต่อ)

จังหวัด	อำเภอ	จำนวนโรงเรียนที่ดำเนินโครงการผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริม ที่ดำเนินโครงการ	จำนวนโรงเรียนที่สุ่มตัวอย่างได้	รายชื่อโรงเรียน ที่สุ่มตัวอย่างได้
หนองคาย	น้ำพอง	3	2	บ้านเลี้ยวโคกกลาง บ้านทำกระเสริม
	อุบลรัตน์	2	1	บ้านนาคำ
	โนนพลสัย	2	1	บ้านโนนสมบูรณ์
	ศรีเชียงใหม่	2	1	บ้านชนบ้านหม้อ
	เมืองหนองคาย	2	1	บ้านเดือ

หมายเหตุ ข้อมูลจำนวนโรงเรียนที่ดำเนินโครงการผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริม
อนามัยจากกองอนามัยโรงเรียน กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
ของแต่ละจังหวัด

5. แต่ละโรงเรียนเลือกผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย และ
คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย โดยวิธีการสุ่มตัวอย่าง
แบบเจาะจง ซึ่งมีเกณฑ์พิจารณาดังนี้

5.1 ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ใช้ผู้นำนักเรียนฝ่าย
ส่งเสริมอนามัย ทั้งประถมศึกษาปีที่ 5,6 เนื่องจากนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 5,6 จะสามารถทำความเข้าใจ และตอบแบบสอบถามได้อย่างสมบูรณ์
เพราเป็นนักเรียนในระดับชั้นสูง ในระดับประถมศึกษา จำนวน 369 คน

5.2 คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย
จำนวน 66 คน ประกอบด้วย

5.2.1 ผู้บริหารโรงเรียน ใช้ผู้บริหารโรงเรียนที่
เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 22 คน

- 5.2.2 ครุอนามัย ใช้ครุอนามัยโรงเรียนที่เป็น
คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่าย
ส่งเสริมอนามัย จำนวน 22 คน
- 5.2.3 เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ใช้เจ้าหน้าที่สาธารณสุข
ท้องถิ่นที่รับผิดชอบงานอนามัยโรงเรียน และ
เป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่าย
ส่งเสริมอนามัย จำนวน 22 คน

6 รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น 435 คน ดัง
รายละเอียดตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโรงเรียน อําเภอ และจังหวัด ที่กลุ่มตัวอย่างได้

จังหวัด	อําเภอ	โรงเรียน	ผู้นำนักเรียน คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำ ฝ่ายส่งเสริม _____ รวม				
			อนามัย	ผู้บริหาร ครุอนามัย เจ้าหน้าที่ สาธารณสุข			
อุดรธานี	นาเกลาง	บ้านพาวัง	20	1	1	1	25
		บ้านอกต้อกโน๊	17	1	1	1	20
		บ้านนครชัย-					
		ประชาสรารค	20	1	1	1	23
		บ้านเอื้องโนนไร-					
		โนนสาวิกา	12	1	1	1	15
		บ้านโคกสะคาด	15	1	1	1	18
หนองลัง		บ้านหนองทุม	15	1	1	1	18
		บ้านหนองดานา	15	1	1	1	18

ตารางที่ 3 (ต่อ)

จังหวัด	อำเภอ	โรงเรียน	ผู้นำนักเรียน ฝ่ายส่งเสริม อนามัย	คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียน			รวม
				ผู้บริหาร	ครุอุนาแมย	เจ้าหน้าที่ ล่าช้าและ	
ในสังฆาราม	บ้านหนองนางงาม	14	1	1	1	1	17
	บ้านเส้าเล้าผักกี	19	1	1	1	1	22
	บ้านโพธิ์ครรลิ่วราษฎร์	17	1	1	1	1	20
หนองน้ำลำภู	บ้านนาเลิง	18	1	1	1	1	21
	บ้านวังน้ำขาว	15	1	1	1	1	18
	บ้านหนองน้ำโขน	15	1	1	1	1	18
ขอนแก่น	ชุมแพ	บ้านนาเพียง	10	1	1	1	13
	บ้านໄ姨	บ้านໄ姨ประถมศึกษา	14	1	1	1	17
	บ้านฝาง	บ้านโนนส่อง-					
		วิทยาศาสตร์	18	1	1	1	21
	น้ำพอง	บ้านเสี้ยวโคลกกลาง	19	1	1	1	22
		บ้านท่ากระเสริม	23	1	1	1	26
อุบลราชธานี	บ้านนาคำ	23	1	1	1	1	26
หนองคาย	โนนพิสัย	บ้านโนนสมบูรณ์	15	1	1	1	18
	ศรีเชียงใหม่	ชุมชนบ้านหม้อ	15	1	1	1	18
	เมือง-						
หนองคาย	บ้านเตื่อย	20	1	1	1	1	23
รวม	12	22	369	22	22	22	435

หมายเหตุ จำนวนผู้นักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5,6 ขึ้นอยู่กับการคัดเลือกของคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยของแต่ละโรงเรียน ประกอบกับมีผู้นักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยบางส่วนที่อบรมโครงการ ปี 2530 จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

7. นอกจากนี้ ผู้วิจัยจะเลือกโรงเรียนเพื่อใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการสำรวจและสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน โดยสุ่มตัวอย่างมาประมาณร้อยละ 25 กระจายตามสัดส่วนของโรงเรียนในแต่ละอำเภอที่สุ่มตัวอย่างได้โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายด้วยวิธีการจับฉลาก ได้โรงเรียนที่จะสำรวจและสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน 7 โรงเรียน ดังรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 รายชื่อโรงเรียนที่ใช้ในการสำรวจและสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามอำเภอและจังหวัด

จังหวัด	อำเภอ	โรงเรียน
อุดรธานี	โนนสัง	บ้านหนองตาดนา
	โนนสะอาด	บ้านโน๊ตซีรีส์ราษฎร์
	หนองบัวลำภู	บ้านหนองบัว โขม
	ชุมแพ	บ้านนาเพียง
	บ้านไผ่	บ้านไผ่ประถมศึกษา
	ศรีเชียงใหม่	ชุมชนบ้านหม้อ
หนองคาย	เมืองหนองคาย	บ้านเตื่อ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม 2 ชุด แบบสำรวจ และแบบสัมภาษณ์ 1 ชุด มีขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังนี้

1. การวางแผนในการสร้างแบบสอบถาม แบบสำรวจ และแบบสัมภาษณ์

1.1 ศึกษาโครงสร้างผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยจากเอกสารบทความ หนังสือคู่มือผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย คู่มือวิทยากรอบรมผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย

1.2 ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย จากแบบรายงานผลการปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย และขอคำปรึกษานักวิชาการของกองอนามัยโรงเรียน เพื่อทราบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงเพื่อสร้างเป็นแบบสอบถาม แบบสำรวจ และแบบสัมภาษณ์

2. การสร้างแบบสอบถาม แบบสำรวจ และแบบสัมภาษณ์ฉบับชั่วคราว

2.1 แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ชุด

ชุดที่ 1 แบบสอบถามผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบลักษณะ เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม การปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปัญหา อุปสรรค และวิธีการแก้ปัญหา ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบและปลายเปิด

ชุดที่ 2 แบบสอบถามคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม ความเห็นของคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถาม ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด

2.2 แบบสำรวจและแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสร้างอยู่ในชุดเดียวกันเพื่อกราบสกัดความเป็นจริงในการนำไปประกอบการอภิปรายผลการวิจัย มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียน

ตอนที่ 2 สภาพการปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย

3. นำแบบสอบถาม แบบสำรวจและแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะด้านความครอบคลุมของเนื้อหาและการใช้ภาษา แล้วนำกลับมาปรับปรุงเป็นแบบสอบถาม แบบสำรวจ และแบบสัมภาษณ์ฉบับชี้วิเคราะห์

4. นำแบบสอบถาม แบบสำรวจและแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ครูอนามัย และผู้บริหารโรงเรียนบ้านนาข่า อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานการประ同胞ศึกษาจังหวัดอุดรธานี และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขตำบลนาข่า อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นในการตอบแบบสอบถาม การสำรวจ และสัมภาษณ์ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเป็นแบบสอบถาม แบบสำรวจ และแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์

5. สร้างแบบสอบถาม แบบสำรวจและแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการวิจัยต่อไปนี้

5.1 แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ชุด

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบจำนวน 6 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม การปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย 10 ด้าน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

1. การวางแผนการปฏิบัติงานเป็นรายเดือน ตลอดปีการศึกษา จำนวน 3 ช้อ (1-3)
2. การปฏิบัติดนให้เกิดสุขนิสัยเป็นตัวอย่างแก่เพื่อนนักเรียนและบุคคลในชุมชน จำนวน 12 ช้อ (4-15)
3. การตรวจสุขภาพและสังเกตความผิดปกติของร่างกายที่เกิดจากโรคที่พบบ่อยในเด็กนักเรียน จำนวน 6 ช้อ (16-21)
4. การช่วยเหลือครูอนามัยให้บริการแก่เพื่อนนักเรียน จำนวน 3 ช้อ (22-24)
5. การช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขขณะมาให้บริการแก่นักเรียนในโรงเรียน จำนวน 3 ช้อ (25-27)
6. การให้ความรู้ด้านอนามัยที่เหมาะสมแก่เพื่อนนักเรียน และความรู้เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียน จำนวน 6 ช้อ (28-33)
7. การช่วยพ่อแม่ที่บ้าน เช่น เรื่องการรักษาความสะอาดบริเวณบ้าน การดูแลน้อง จำนวน 1 (34)
8. การช่วยกิจกรรมสาธารณสุขในชุมชนตามโอกาส จำนวน 2 ช้อ (35-36)
9. การจัดประชุมกลุ่มนักเรียน โดยเชิญคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยเข้าร่วมด้วย จำนวน 4 ช้อ (37-40)

10. การบันทึกและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อ
คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่าย
ส่งเสริมอนามัย จำนวน 6 ชั้อ (41-46)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปัญหา อุปสรรค และวิธีการ
แก้ปัญหา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบและปลายเปิด รายละเอียด
แบบสอบถามผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย (ชุดที่ 1) ดูได้จากภาคผนวก บ.
ชุดที่ 2 แบบสอบถามคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียน
ฝ่ายส่งเสริมอนามัย แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบ
ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบและเติมคำ จำนวน 5 ชั้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม ความเห็นของคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝ่าย
ส่งเสริมอนามัย ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 20 ชั้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถาม ความเห็นและข้อเสนอแนะ
เพิ่มเติม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด รายละเอียดแบบสอบถาม
คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย (ชุดที่ 2) ดูได้จาก
ภาคผนวก ค.

5.2 แบบสำรวจและแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสร้างอยู่ในชุดเดียวกัน
เพื่อกราบสกัดความเป็นจริงในการนำไปประกอบการอภิปรายผลการวิจัย แบ่ง
ออกเป็น 2 ตอน ดัง

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียน แบ่งออกเป็น 3 ด้าน

- การจัดสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพ
- การจัดบริการทางสุขภาพ (สัมภาษณ์ผู้บริหาร
โรงเรียน)
- การสอนสุขศึกษาหรือประสบการณ์ชีวิต เกี่ยวกับ
สุขภาพ (สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน)

ตอนที่ 2 สภาการปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนด้านต่าง ๆ
ในขอบเขตต่อไปนี้

- การวางแผนการปฏิบัติงานเป็นรายเดือน ตลอดปี
การศึกษา (ดูการจัดทำแผนการปฏิบัติงาน)

2. การปฏิบัติงานให้เกิดสุขนิสัย เป็นตัวอย่างแก่ เพื่อนนักเรียนและบุคคลในชุมชน
3. การตรวจสอบภาพ และสังเกตความผิดปกติของร่างกายที่เกิดจากโรคที่พบบ่อยในเด็กนักเรียน
4. การช่วยเหลือครูอนามัยในห้องพยาบาลหรือบุมพยาบาล
5. การเผยแพร่ความรู้ด้านอนามัย ที่เหมาะสมแก่ เพื่อนนักเรียน (ดูบันทึกการปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย)
6. การประชุมกลุ่มผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย (ดูบันทึกการประชุมกลุ่มผู้นำ)
7. การบันทึกการปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย (ดูบันทึกการปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย)

รายละเอียดแบบสำรวจและแบบสัมภาษณ์ ดูได้จากภาคผนวก ง.

6. นำแบบสอบถาม แบบสำรวจและแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยกำหนดลักษณะความร่วมมือในการทำวิจัย จากบัญชีติดต่อรายบุคคล ผู้อำนวยการและบุคลากร เสนอต่อผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด และนายแพทย์ใหญ่สาธารณสุขจังหวัด ดังต่อไปนี้
 - 1.1 ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี
 - 1.2 ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น
 - 1.3 ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย
 - 1.4 นายแพทย์ใหญ่สาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี
 - 1.5 นายแพทย์ใหญ่สาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น
 - 1.6 นายแพทย์ใหญ่สาธารณสุขจังหวัดหนองคาย
2. ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

2.1 แบบสอบถาม ผู้วิจัยวางแผนและดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยกำหนดวันที่ออกไปแจกแบบสอบถามและรอรับคืนด้วยตนเอง

2.2 แบบสำรวจและแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสำรวจและสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนด้วยตนเอง โดยใช้เวลาตั้งแต่ 7.00 น. ถึง 13.00 น. ในวันที่ออกไปแจกแบบสอบถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเริ่มดำเนินการเดือนกรกฎาคม ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2532 จากแบบสอบถามที่แจกทั้งหมด 435 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 435 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม แบบสำรวจ และแบบสัมภาษณ์มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ชุดที่ 1 แบบสอบถามผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปของตารางและความเรียง

ตอนที่ 2 การปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ วิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปของตารางและความเรียง

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรค และวิธีการแก้ปัญหา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบและปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางและความเรียง

ชุดที่ 2 แบบสอบถามคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบ ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปของตารางและความเรียง

ตอนที่ 2 ความเห็นของคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียน
ฝ่ายส่งเสริมอนามัย เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย
ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่
และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปของตารางและความเรียง

ตอนที่ 3 ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ลักษณะ
แบบสอบถามเป็นแบบปลाचเบิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำมาจัดหมวดหมู่
แล้วนำเสนอในรูปของความเรียง

2. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสำรวจและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูล
โดยการนำมาจัดหมวดหมู่ แล้วนำเสนอในรูปของความเรียง

สถิติกใช้ในการวิจัย

สถิติกใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ โดยใช้สูตร

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{F}{N} \times 100$$

$$\begin{aligned} F &= \text{ความถี่ของรายการนั้น} \\ N &= \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง} \end{aligned}$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย